

دليک يه ک پؤينت نيو

شيعر

فهره يدون پينجويني

ناوى كتيب : دليک يهک پوينت نيو

ناوى نوسەر : فەرەيدون پينجوينى

بابەت : شيعر

۱

كات دهبارئ

نارژيٽه سهر عومرى من

دلئىكى وام نيهه بيخه مه بهرى

دايشكىنمه وه سهر عومرى خوم

كات دهبارئ

من تهنه دهزانم مه سينهه به مه بهر

ئيشه كه مئه وهنده ساده نيهه

بتوانم دلئى به مه بهر

دايشكىنمه وه سهر عومرى خوم

دهستم بگاته ئاسمان

له كونه كهه ئاستى سهرى خوما

په رۆ كونيكي تيده خنم

۲

خاوهنى كورپىكى ياخى و

نه وهت و پيئىچ كچى عه يار

تەنیا فەرەقم
لەگەل ھۆرتۆنى خاوەنم
ئەو دەپە
ئەو فیلە
من مەیمونىكى رەقەلە
ئەو پىشتى بەپىشتى خۆپەو
من پىشتم بەپىشتى كیلەو
گویت لیبى ھۆرتۆن
من وەحى خۆم وەرگرت
شىعەرى خۆم لەبارەى قەبرو قىامەتەو نوسى
ناتوانم لەمە زياتر كافكابم
لەمە زياتر بەتەنىشتى ئەم سەر قەبرانەو ھەلكەم

۳

بچمە لاى رزگارى جەرپاخ
لەتەنىشتى راستمەو
كونى بکاتە پەراسوم
ھەرچى ژن بەپەراسوى چەپمەو ماو
بیتە دەرەو ، پروا
ھەرچى پياو بەبەرپەرى پىشتمەو ماو
بیتە دەرەو ، پروا

پشتملى ئىش بگرم

بىدەمەبەر بۇ ناو كۆلانىكى تەسكى دلم

بەقەدەر مردنىك بىئىشىنىم و بەرەللايكەم بپروا

بىتەكىنىم بەرەكەى ژىرم

پىۋەى نەمىنىم (با) بمبا

غائىب لەسەر بەرەو لەبىن بەرە

نايانبەم لەگەل خۆم بۇ مردن

دەست و پى و گوى و چاوم

نامەوى وەك چۆن ژيانىان لى تىكدام

مردنىشم لى تىكبەن

جرتىكم بۇ لىدە بەبنبال

جنىۋىكم پىدە بەدەست

گازىكم لىبگرە بەنىنۆك

با سەد نوڤت بۆ بکەم لەسەر يەك قاچ

ئەي دوزمىنى سەنگىنم

ئەي خۆم

من سالىھايە خەمبارى

ئەم بەنەزاكەتییەي تۆم...

سالىھايە

رەنگزەردى ئەم خەيالىسازىيە

شەرىفانەيەي تۆم

جرتىكم بۆ لىدە بەبنبال

با بەئارەزوى جنىو

بتدەمە بەر دەست

بەئارەزوى بەتانى

بتدەمە بەر باي گوى

بەئارەزوى سك بتدەمە بەر پىچى ريخۆلە

لەچالى پىكەنىنىكدا بتنىژم و

بەئارەزوى فرمىسك بگريم بۆت

۸

راقىسەيەكى كەلگەتى لەخۆرازی بوایەم لەمیسەر ، نەك پیاو

هەمو سەرى سەعاتى دەستىكم بکیشايەتە بەینی رانمەو

دۇنيا ببومايەتەو لەبونی خۆم

وینەى ئاسكىك (بەسەر دىوارىكەوۈ لەوبەر)
 روبەپروى وینەى تىفەنگىك (بەسەر دىوارىكەوۈ لەمبەر)
 لەمىژە لەم ئەشكەوتەدا

ھەمو كەس و شتەكان رەسميان كىشراوۈ
 شوينى خۇيانيان بەدىوارەوۈ بۇ دىارىكراوۈ

سوپىكىتر بەدلە سىتايىيەكەم لىدەم
 فلسىش نەدەم
 كابرەى پاسكىلچى ناچاركەم
 بى پىستەلم بگرى لىمسىنىتەوۈۈ فرىداتەوۈ قوژبنىكى دوكانەكەى

شەتلى ھەوالىك بەرەگەوۈ
 لەكىسىكى كاغەزدا رەوانەكەن بۇى
 ۈەرىگرى لەگۆشەيەكى ھەوشەدا بىروينى
 پاش ماوہيەكى كەم
 دىوارو دەرگای ھەوشە بەتەواوى
 ببن بەژىر ھەوالى

ئۇغرى يەكجارىمەۋە

۱۲

من ئىتر دەستم لەئاسمان گىربو ، بەشى خۇم لىدادىرى
ئەۋەتا بەمەترىك ئاسمانى ژىرمەۋە
چوارمشقى ، خۇم دەكەم بەھەمو كونيكى دۇما
بەبى سەلمىنەۋە لەۋ ھەمو ورگدان و داروخان و درزبردانەى
بەدىوارەكانىەۋە ديارن

۱۳

دلىكى دامى يەك پۆىنت نىو
لەسەر چوارتايەى بارىك و بىچمىكى لەرزۇك
ئەۋىش بەسور
ھەتا جەنازەكەمى پىدەگەيەنمە سەرقەبران و ھىچىكە

۱۴

بەشى پىپۇلەيەك
بكرىمە سەر سىنىيەكى چكۆلەى فافون
بخرىمە بەردەمى چەند جوجەلەيەك
بەشى پىپۇلەيەك بەدەستى دايكم

ئەگەر ئەو خۆى ئىستا ھەبوايەو

بەشى پىپۆلەيەكى بىردايە

۱۵

لەناو دورىنى قەنناسىكەو (بەسەر شانى ديوارىكەو لەمبەر)

پەلەيەك خويى داچۆراو (بەسەر ديوارىكەو لەوبەر)

شەپكەر لەھەردوبەر كۆزراو ھو تەقە كۆتايى ھاتو

بەلام روبەروبونەو لەنيوانى ديوارەكاندا ھەر درىژەى ھەيە

۱۶

لەوديو پەنجەرەو : دلىك لەبنارى پياويكدا

وھك ئەپارتمانىك لەبنارى شاخىكدا

لەمديو پەنجەرەو : پياويكى روخاو بەسەر دلىكدا

وھك شاخىكى روخاو بەسەر ئەپارتمانىكدا

۱۷

شەش ھوت مليار مرؤف

ھەريەكەيان خەرىكى بچوكىيەكن

شەش ھوت نىمچە خواو ھند بونايە

ھەر يەكەيان خەرىكى گەورەيىەك بونايە

۱۸

من

حەرفىكى عىللىەى وشكەه لاتو
نەك نوسراو لەپستەدا
بەلكو نوساوبەپستەوہ
وہك مېرولەيەكى پليشاوہى بەينى كتيبيك

۱۹

بەربومەتەوہ
بەلام جارى نەكەوتومەتە عەرز
بەحەواوہم وەكو عەلاگەيەكى رەش

۲۰

ژيانىكى تريش وشكەجاوكەم
مەنجەلى ماستەكە باوكى تيا بمينى
منال نانى تيا تريتكەن

۲۱

ئاو بەسەر ئاگرەوہ چۆن دیتە ئيش

ئاوھا ھاتومەتە ئىش

بەلام ھىشتا مىكروئىكى زۆرم تيا ماوھ پىي بژىم

۲۲

بەزىنگانەوھى گوى نىيە

بەوھش نىيە كافكابى و

سىلت بى و

مالت لەتەنىشتى سەرقەبرانەوھى

بەجەرگە :

جەرگت ھەبى بنىشىتە شەكرو خوى و رۇن

يان رەنگە بەدەم بى :

دەم بنوقىنىت و نەلىي ئاي

۲۳

تەنگم پىھەلچنىوھ

خەرىكە دەىگرم

شتىك لەشوىنىكما

وھكو بلىي : ئەسپىيەك لەسەرما

ئىشپىك لەزمانما

شتى شك نابەم حەزكەم مل دەرکیشم بیبینم
 ئیشى شك نابەم حەزكەم لەپیناویا تلى بەم بەخۆم
 سەرەتایەك حەزكەم سەرى لیۆه دەرکیشمە دەرەوه
 كۆتاییەك حەزكەم سەرى لیۆه ببەمەوه ژورەوه
 تەنها ئەوه نەبى

بەپشتا خۆم لەم وشانەوه خلکەمەوهوه

نەهیلم خوینم لیۆه بى

بو ئەوهى بیسەلمینم

کیسەل و

سیسرك و

كافكاو

من

کیسەل و

سیسرك و

كافكاو

منین

ئاو خوار دنه وه

تینویتی ناشکینی

تىنويىتى لەبىر دەباتەوہ
مروڧ كرمەلىقەيەكە لەژىر خویدا
ئاو نىيە لەتواندەوہ رزگارىكا

۲۶

ئەمروڧ نۆرەى منە
دەدەم بەتەنىشتى سەرقەبرانەكەدا ، دور دەكەومەوہ
روژىكىتر نۆرەى ريگاگەى ژىر پىمە
دەدا بەتەنىشتى من و سەرقەبرانەكەدا ، دور دەكەويتەوہ

۲۷

ھەمو بەھارانى
شان دەدەمە ژىر تابوتەكەى
دەيبەم لەسەيرانگايەك بەخاكى دەسپىرم و دىمەوہ
بەدانەيەكى كۆلەوارترەوہ كە نامگەيەنئىتە بەھارەكەى دواتر
ئەمەيە چارەنوسى من
دەبى تاكۆتايى
خەرىكى دل بەخاكسپاردنم

ئەمپۇ نۆرەى منە بەسەر رىگادا دەپۇم
 رۇژىكىتر نۆرەى رىگايە بەسەر مندا دەپوات
 ئەمپۇ رىگا بەشىكە لەيادگار يەكانى من
 رۇژىكىتر من بەشىكم لەيادگار يەكانى رىگا

لەزۇربەى ژەمەكاندا لەبەردەرگاي يەكتر پەيدا دەبين:
 من بەقايى چىشتى گەرمەو لەژىر پارچە پەپۇيەكى خاويندا
 ئەو بەقايى چىشتى ساردەو لەژىر پارچە كفىكى بۇردا
 نەرىتى كاسەگۆپىنەو و دراوسىيەتى
 لەنيوانى ئىمەى خەلكى گەپەك و
 ئەوانى خەلكى سەرقەبرانەكەدا
 تا ئىستانش ھەر ماو

لەھەمو يارىيەكى دۇستانەى نىوانماندا
 شەھيدان
 ھەمىشە لەخولەكى كۆتاييدا
 بەگۆلىك لەئىمەيان بردۆتەو

گوریسیکی بهن
 ئەوسەری بە دەست
 مردوانیکی بېشومارەو
 ئەمسەری بە دەست
 زیندوانیکی مەعدودەو
 پەتپەتینیکی بەردەوام
 بەیەك ئەنجامی هەمیشەییەو :
 زۆرینە / براوە
 كەمینە / دۆراو

رۆژەكان لەتەنیشتهو لەیان نەدایە لام
 لەسەرەو تەپیان دایە سەرم
 رۆژەكان ناگوزەری
 كەلەكە دەبن

یەكترمان بەمردن سپارد
 تەنھا لەدوای خواحافیزییەکی سادە

ئەو نەھاتەوہ چو

من

بەدلیکەوہ لەمشتما

ھیشتا ھەر خەریکی خواحافیزیم

۳۴

بەم ھەمو کاتەى پيش و پاشمەوہ

یەك چركەى تەمەنم نەكەوتە ناو سالى ھەفتاوە

یەك چركەى تەمەنم ناكەويته ناو سالى ھەفتايەكى ترەوہ

من تەنھا روداويكى بچكۆلەبوم لەناو دوکەوانەدا :

كەوانەى يەكەم : ھەفتاويەك

كەوانەى دوہم : ساليك و يەك

ئیدی نازانم بۆ ئالامە

ئەم ھەمو دۆشدامانە

لەئاست داخرانەوہى دو کەوانەى تەسکا

كە ھەر لەسەرتاوە بۆ داخرانەوہ كراونەتەوہ

لەئاست روداوى ناو دو کەوانەى گەورەدا

كە سەرى بگرى و بەرى بگرى بریتیيە لە :

كرانەوہو داخرانەوہى كەوانەى بچوك

بەتەواۋى بمرى
 بەدو ريز ددانى بەھيزەوہ
 بەجوتى چاۋى تيزەوہ
 بەچوارپەلى تۆكمەوہ
 بەقىافەيەكى ريكەوہ
 بەسەخاۋەتەوہ بمرى
 بەگيانىكى وەرزشيەوہ
 بەدلىكى فراوان و بەخشندەوہ
 مردن نەخۆشە
 جەستەيەكى كەنەفت و تىكشكاو
 بەديارى نابرى بۇ نەخۆش
 نەخۆشى
 بەديارى نابرى بۇ نەخۆش
 وەھا برۆى
 لەگەل گەيشتنتا
 مردن شىفای بۇ بى و
 بتوانى لەبەرت ھەلسى

دانەنىشم

برۆمه دەرەوہ
ببینم ہیشتاکہ
مەتریک و حەفتا و پینج سانتیم
لەسەرۆی عەرزەوہم

۳۷

ئەى خۆر ئاوا ببە
بەلام لەگەڵ خۆتا
منیش بکە بەودىو شاخەکەدا
بەپى ناتگرمەوہو ھەر ئیستاش لەودىو
لەگەڵ دەرکەوتن و قەومانى تۆدا
وہختى پەیدابون و قەومانى منیشە

۳۸

پیکەوہ
لەيەك دەققەى ھەمان شەودا
بەيەك گوللە
شەھیدبونى ئەو
تەنھا يەك دەققەکەى ھەمان شەوى خایاند
شەھیدبونى من
تا ئەم دەققەيە

سى و سى سالى خاياندوه

به سه ريه كه وه

چل و چوار سال

سى و سى سال شه هيدبون و

به رله و يش

يازده سال له ژير سي ره ي تفه نگدا

هميشه هه روا ئاسان و كورتخايه نه

شه هيدبون

۳۹

له رپي هه لكه ندى رپه وي ئاوي زوره وه (به پاره ي نهوت)

ئاو له ئوقيانوسه وه رابكيشري بو هه مو كون و قوربنىكى گوى زه وي

روبار (وه كو كاره باو ته له فون و جاده) بگاته هه مو شوينىكى دنيا

شه ويك به دهم خه وه تل بدهم و بهر بيمه وه ناو روبري به رده رگا

روبار دوستانه له مسه ري دنيا وه بمرگيته كول

هه روا به خه وتويي بمكا به ژير به تانيه كه ي تودا له وسه ري دنيا

۴۰

بروسكه يه ك ليم دهاو داده پروخيم خشت خشت

وه كو له ته مناره يه كي كونينه ي ناو هه ولير

به به رچاوي كريكارىكى به نگلا ديشييه وه روژي له شه قاميكدا

كرىكار گسكەم دەداتە كەنارىكى شۆستە

ھەر ئەو دەقەيە ھەوالم دەگاتە كەسوكارى ئەو لە (دەككا)

بەلام پاش ھەفتەيەك ھەوالم دەگاتە كەسوكارى خۆم لەشار

رازيم و دەتوانم

بەلام ھەرگيز رازى نيم و ناتوانم

بەبەرچاوى بېچوھەكانمەوھ بمرم

۴۱

نامرين بەلكو دەشكىين

بەكەلك ناميين و

بۆ ئەوھى نەبينە بايسى دلتەنگىي زياترى

خۆمان و دوستانمان

فېرى دەدرينە چالەوھ

۴۲

دەكرا

بىر لەوھ بەينەوھ

فاكسينىك بەدين لەزەوھى

بۆ ئەوھى قەت توشى سەرەتان نەبى

دەكرا

نېرەكەرىكى پېوھنئين

نیرەكەریك بەنەرمترین شوینیەو

بۆ نمونە : بەهەیبەت سولتانیەو ، یان بەپینجۆینیەو

لەپشتەو بیکوتی و

رزگاریکا لەسەرەتان

ئەگەر تا ئیستا توشی سەرەتان نەبوا

۴۳

حەز دەكەم زۆر زیاتر بژیم

نەك هەر بۆ ئەوێ ببینم چی تر لەدنیادا دەقەومی

بەلكو بۆ ئەوێ ببینم چی تر لەمندا دەقەومی

۴۴

بەتوی مەلیکا داگەریم

بەشی تەسلیمبونەو و یەکی تر

پیشمەرگایەتی

لەسەر و گۆیلاک و شان و ملم بتەکینم

بەشی پیشمەرگایەتی یەکی تر

خەیاڵی تەسلیمبونەو لەسەر دەرکەم

بەشی دابەزینەو و یەکی تر بۆ ناو خەلك

كەمی لەو چاو و رووی

كە نازانم هەمبوه ببیەخشم یان نەمبوه

له شۆسته داواکه مه وه
بهشی خه لکاویکردنیکی تری دل
په لویۆ بده مه وه به په لویۆم
سه ریبه م له برایم پاشا
بهشی خویریگردن و پشتگوئیخستنی بیریکی تری پوچ
چاو شه قاماویکه م
بهشی راوه ستانیکی پیاوانه له ئاست مردنیکی تردا
دل قوراویکه م

٤٥

دالغهی مردن زۆر دوری خستمه وه
بیری بردمه وه هاتبومه بازار بو کرینی چی
بیری بردمه وه هاتبومه دهره وه بو پیاسه یان بو شتکرین
دالغهی مردن به ته واوی خستمیه درهنگ
بیری بردمه وه : به ماله وه م وتبو شه و دیمه وه
یان نیازم ههیه بجمه مالی باوکم و نهیه مه وه
بیری بردمه وه : ماله وه کهسی لیبو پیی بلیم دیمه وه یان نا
دالغهی مردن بردمی
نه مزانی له شوینیکا پاسه که به کابرا راگرم و دابه زم
دالغهی مردن زۆر دوری خستمه وه
دالغهی ژیان کاتی خوئی چاره کی نه وه دوری نه خستمه وه
چاره کی نه وه نه یکردم به په ندی ناو پاس

چاره کی ئه و خه لکی نه هینایه سه یرم
 دالغهی ژیان زیانه که هی ئه و هبو پاره یه کی زوری تیده چو
 به لام دالغهی مردن زیانیکی وای نه بو
 کورتانیکی تیچو له گه ل که ریک
 دالغهی مردن زور دوری خستمه وه
 تیگیه یاندم : بیری بدریتی و نه دریتی
 سه ره نجام هه مو که ریک نه گه پاره وه یه که قه رزاره
 مردن که مخه رجتر بو
 ده مزانی ده توانم به چهند سه د فلسیکه وه بجمه کرینی
 به چهند سه د دلۆپه فرمیسیکه وه بجمه قه وماندنی
 دودل نه بم له وه ی شتی نییه به من نه قه و مینری
 شتی نییه بو من ده ست نه دا
 بو که سوکارو مال و منالی من قوت نه چی
 که وتمه سه ر دالغهی و دور که وتمه وه لی ره نه مام
 ترازام له شوین و کات
 ترازام له حوکمی چاو
 هیچیکه شوین و کات و چاوم نه ما
 بیاننیرم به دوا ی قه وماندنی ئه ودا
 که وتمه سه ر دالغهی ئه وه ی : مردن قه وماندنی ناوی
 مردن قه وما وه ته و او
 مردن به خیکردنی ناوی
 باوکی خو ی به خیکردنی کردوه و بپاره ته وه
 مردن بیرلیکردنه وه ی ناوی

بیری بدریتی و نهدریتی
هه مو تهرهسیک دانیهکی نهو قهرزاره
مردن چل و سی سالیکه دهمقهومیئی
ئیستا ئیتر بهباشی بهپیئی قهبر دهکهم
بهباشی قهبر بهپییم دهکا
بهلام دهبی چهند سال ژیان بقهومییم
بو ئهوهی دنیا بهپییم بکا
بهدهم و بهسکم بکا
بهچاوی خووم و خاوهنهکهم بکا
دهبی چهنیک ژیان بقهومییم
بو ئهوهی تهمهنم بهپیئی خووم بکا
دالغهی مردن زور دوری خستمهوه
بیری بردمهوه وهک چوون مردنیکم لهسهره
ژیانیکیشم لهسهره
بیری بردمهوه وهها خووم نالکهم بتوانم
وهکو مرووف لهسهه پاشو بهربیمهوه

۴۶

مردبوم و نارچهتی ئهوهبوم
فریا نهکهوتبوم تییر بژیم
تییر بیر بکهمهوه
تییر قسه بکهم

خەبەرم بۆۋە ناپەھەتى ئەۋەبوم
نيو سەعاتىك لەناو مردندا زىندو نابم
بۆ زانين و گوتنى ئەۋ قسەيەى
دەبى لەدوايين كاتدا بيزانم و بيلنم
خەبەرم بۆۋە
خۆشحالېوم نەمردوم
خۆشحالېوم بينيم
ئەۋ مردنەى لىم قەومابو خەون بو نەك راستى
ناپەھەتم
درەنگ فرىاكەوتوم بزنام
مردن لىقەومانىكى گەورەيە
بەتايىبەتى لەنيوہى رىدا
ئىستاش دەبى خىراكەم
فرىاكەوم بژيم
فرىاكەوم چاك ببمەۋە لەمردن
مردبوم و بەۋ مردويىە قسەيەك هاتبو بەبىرما بىكەم
ناپەھەتى ئەۋەبوم زىندو نەدەبومەۋە قسەكەم بكەم
خەبەرم بۆۋە دلخۆشېوم نەمردوم
ئەگەرچى قسەكەمم بىرچۆبۋە
لەپىناۋى ژياندا پىويستبو لەمردنىك بگەرېمەۋە
لەپىناۋى گەرانەۋەدا بۆ ژيان
پىويستبو بەمردنىكدا گوزەر بكەم
بەلام من بەچەندەھا مردندا گوزەرم كرد

گه پراومه ته وه و نارحه ته ئه وه م چهنده ها ژيان له ئارادا نيه
به لام خو شحالم كه ئاخري زانيم چهنده ها ژيان له ئارادا نيه
هه ليفريواندم چيژي زانين
خوزگه م دهخواست نيو سه عات له ناو مردندا زيندوبم
بو زانين و گوتني ئه و قسه يه ي
ده بي له دو ايين كاتدا بيزانم و بيلم
وهكو ئه وه ي تا ئيستا هه ميشه له ناو زيندويتيدا زيندوبوم
وهكو ئه وه ي هه رگيز له ناو مردندا زيندو نه بوم
وهكو ئه وه ي بيم وابوب
زانيني كوتايي ده كه ويته ناو كاتي كه وه له ناو مردندا
وهكو ئه وه ي نه مزانيبي زانيني كوتايي مردن خويه تي
درهنگ تيگه يشتم زانيني كوتايي بو زانين و فيربون نيه
بو ده رگادا خستنه له سه ر زانيني پيش كوتايي
درهنگ تيگه يشتم زانيني كوتايي هه لگرم بو كوتايي و
خه ريكي زانيني پيش كوتايي بم

٤٧

ئيواره ده نيشمه قارچكي سوروكراو

شه و زو ده خزيمه ناو جيگا

له بييري خومي ده به مه وه مناله كانم داكيان هه يه

تا مه لابانگدان

خه ون به كچي جيرو كه مخويوه ده بينم

سبەينى ھەينى
دوای خوښوشتن و وصل دەرنەکردن
دەدەم بەتەنیشتی سەرقەبرانەكەدا
تیر بۆنى كچى جیر دەكەم
ھەندىكیان لەژێر خاكدا
وەك بلیى نەمردون و
چاوەرپى ھەورەبروسكەيەكن ھەليانتۆقینتەوہ
ھەندىكیان بەسەر خاكەوہ
وەك بلیى مردون و
ھەريەكە چاوەرپى نیرینەيەكى بەرەحمە
بى تەرمەكەى ببا لەشوينىكى دایا بينیژى
بروا بەخۆم دینم
كە ھەريەكەيان
تامى جوړە قارچكىيان ھەيەو ھەبوہ
بروا بەخۆم دینم
ھيچ ئيشى لەدل و دەرونمدا نيیە
پەيوەندى بە ژن و قارچكەوہ ھەبى
نايەلم ئیواران كاتى گەرانەوہ
دلم ختورەى مردن و
(سویرخوئ) بى ژن و
قارچك و...

خۆم بەعەرەبانەيەکی دەستی ھەلپشتایەتە ناو چالیکەوہ
 لەمە زیاتر ، چال بەعەرەبانە خۆی ھەلنەرشتایەتە ناو منەوہ

مردنی ئەو ھەمو کەسە
 بەیەك دەنك (دالغەی مردن)

پەرداخە چاییەكەم ھەلگرم
 بەسەر پشستی خۆمەوہ بیخۆمەوہ
 بەدەم ریوہ بەرەو ئەسحابەسپی
 من كە تەنھا یەك كاتم ھەییە بۆ چاخواردنەوہو خۆخواردنەوہ
 بۆ خۆكەراندن و خۆئیشاندن

ئەو ھەمو دالغەییە ی مردن
 بەتەنھا لای یەك كەس
 كە بەشی كوشتنی فیل دەكات

۵۲

دالغەي مردن بۆ مەستکردنى فيل

بەكئىس لەدوكانى من

۵۳

بەسواریي كەرىكەوہ بۆ ئاسمان

لەوسەرەوہ لەژىر كەرىكا بۆ سەر عەرز

سواریبون كەرىتییەك و دابەزىن دو

۵۴

بۆ بەرپىز : سەرۆكى حكومەتى ھەرىمى كوردستان

بابەت : داواكارى

شوینژەدە بوم

ھىزى ئەژنۆم نەماوہ ھەستەمە سەرىي خزمەتى خۆم بکەم

شىعر دەكەمە ژىر خۆم و كەس شك نابەم چایەك بکات بەدەممەوہ

تکایە لوتف بفرمو چایەكى گەرمم بۆ بنیڤرە بۆ ناو ئەم ئەكاونتە لەفەیسبوك.

۵۵

دەست بەدەمە كەمەرى باخ سوار شاخیکەم

ههوسارى شاخ بگرم لى خورين بو ئاسمان
من پيادهو باخ سوار

۵۶

بهدهم خو راخستنى زستانهوه
بله رزى دل
نهك له ناو سينه دا
بهلكو له ناو چوارچيوه دا به ديواره وه

۵۷

ئهم هه مو سليمانيتيه ي شار
ئهم هه مو مينه ييه تيه ي ئاسمان
ئهم هه مو شاخيتيه ي جوانى و با
نهك له جهسته ي مندا
بهلكو تهنه ا له سه ر زه وى

۵۸

دو روبار
هه ر ريك به ته نيشتى يه كه وه
به لام به ئاراسته ي پيچه وانه

دو روبر

بهناو گونديكى نهفالكراودا

وهكو دو ئوتومبيل

بهسهر يهكدا

دو روبر

بهسهر چاوى راست و چاوى چهپدا

يهكيان رادهمالئ

يهكيان دههيننتهوهو

دهپريژيتهوه بهسهرما

۵۹

ئاخرى كهسى نهما

لهم چهقى دللهدا

چوار پهنجه بكيشئ بهشانما

حالمكا

چهند ونبونم ليقهوماوه

حالمكا

لهبهردهركى سهراوه

چهنى دهمنيئ بو سليمانى

چؤن بكهم

كورهكهم پيم دهزانئ و

دئ بمدؤزيتتهوه

دهنگى خووم دهخه مه
 ژير گه رمگه ي نهنگى خووم
 بو ئه وه ي به شه ولا تيكي باشمان بو هه لبيني
 راوكه ي خووم ده ني مه ژير مي ي نه ي خووم
 بو ئه وه ي ده ركه وي
 مريشكي كوردي
 هه رگيز له سك و زا ناچي ته وه
 نهنگى كورد هه تا هه تايه
 ده تواني كر كه وي و
 عه ره بيزاني باش هه لبيني
 له م پيش بركيي
 مريشكسوار ييه ي
 به يني پي كه اته كاني ولا تدا
 په تي خووم ده كه مه ملي مريشكي خووم
 ده يسه لمي نم
 سيا سه ت نييه
 له سيا سه تي كورد هيلكه كه رتر
 راوكه ي خووم ده ني مه
 ژير نهنگى خووم
 ده يسه لمي نم
 ژير نييه

له ژيړی پیری کورد گهرمتر

دهیسه لمینم

نه وهی نه نکم

شایسته ی له سه دا چه فده ی

داهاتی ولاته

۶۱

ئاخری سلیمانیه ک نامینی

دهست بدا

بو گیره گپری دل

پینجوینی له شوینی

به گریان ملی پیوه نیی بو ئیشی

مه وله وییه ک

منالکی ونبو

بگه یه نیته وه دهستی دایکی

وابزانم

باسی که سی ده که م

یان باسی خوم

وابزانم

مه چه کی که سی کم له مشتایه

یان مه چه کی من له مشتایه که سی کا

هو برا

خۆت بزر نه کردبا
دهمبهدیتتهوه
هۆ برا گلهی بی
لهم چهقی بازارهدا ونت کردم
تهسلیمی دهستی کوره کهمت نه کردمهوه

۶۲

برۆم به لای دهنگمهوه
له فریزه ره کهدا ده ریبنم
دلنیا ببه مهوه
به که لک دی ئه م جار هس خاویکه مه وه
دهر خواردی صندوقیکیده م
برۆم به لای لایه نه که مه وه
دلنیا یکه مه وه
دهنگم له فریزه ره کهدا سه لامه تبوه
هه ر بۆ ناو هه مان صندوقه
که به شریتی سور
رازی نرایه وه بۆ سوتان
برۆم به لای گه ره که که مه وه
دلنیا یکه مه وه
له پیناوی ئه ودا
ئاماده م دهیان چوار سال جاری

دەنگم خاوكەمەوھو

بەچاۋنوقانەوھ

دەرخواردى صندوقى سوتاويدەم

۶۳

خۆكەم بەباخى قادرىكا (ھەر قادىيى) لەزەنگاباد

بزانم زەنگاباد چۆن گىراوھتە بەرگ

چۆن گىراوھتە دەنگ

لەچەند نۆت پىكھاتوھ

چۆن وا بەو خۆشپىيە گوشراوھتە ناو گۆئ

كەوتۆتە كوئى ولاتەوھ

باخ و قادرى تىدايە ھەلكوتمە سەريان

كچى تىدايە

بەھەلە زەنگ لىدا

بۆ كەسى

كە دلى چۆتە سەر

ناوى زەنگئاباد

۶۴

ھەلاوايى نىيە

خۆى ھەلاوايە ، خاكى ھەلالەيە ، ھەلالە

پینجویئی نییه

خۆی پینجویئنه ، باخی توترکه ، هه لالاوا

٦٥

دلبه سه رم بو خۆم و شوینم

کام شوینم ؟

شوینم کوا من ؟

تویمه لیکم کوا من ؟

پاشام کواو برایم کوا ؟

خه لکبه سه رم

بو خۆم و دلی شویناویم

بو خۆم و خه یالی خه لکاویم

خه لکم کوا من ؟

منم کوا من ؟

شت و

شوین و

هیچم کوا من ؟

برایم و

پاشاو

شه باب و

شارم کوا ؟

گوندو که رم کوا ؟

خۆمم كوا ؟

۶۶

پەت

بۆ گەردنى من

گەردنى من و پەت

بۆ جۆلانە

جۆلانە

بۆ تۆ

تىلا

بۆ سەر پىشتى من

پىشتى من و تىلا

بۆ چەرخ و فەلەك

چەرخ و فەلەك

بۆ تۆ

تۆ

بۆ سەگ

تۆو سەگ

بۆ راوپاوين

راوپاوين

بۆ بەھانە

بەھانە

بۇ ھەبونی

پەت

تېلا

تۆ

خۆم

كى دەتوانى

سى چل سال شيعر بکاته بههانه

سى چل سال له شيعرا ههلبکا

۶۷

شار خۆى بو گهردونی بهسهه خۆيدا روخاند

خۆى بو خۆى لهسهه چياوه ههلبدايه خوارهوه

كهوته ئابلۆقهى دوژمنهوهو چارى نهما خۆى كوشت

خۆى بو خۆى راوهشانند

بۇ پالوتنى ئاو لهئازار

بۇ گرتنى ئازار لهئاو

بۇ شوپركردنهوهى ئازارى ئاو

بههوه يهكهمين ئيشهلان لهبن ميژودا

بۇ دهرهينانهوهى كانى

لهژير داروپهردوى مرؤقى روخاو و

شاخى روخاۋ

خۇى بو كىلگەى ژىرەۋژور كىر

بۇ ھەلپشتنەۋەى

قارچكە گولانەكانى ناۋ گەدەى

بۇ پوچەلكىرەنەۋەى دەستى دوژمن

لەژىر پىستىيا

خۇى بو ئاسمانى بەردايە خوارەۋە بەبەرد

لەتاۋ تەراتىن و خۇبادانى ئاگرى بالدار

بەناۋ سادەىى و بىۋەىى شىنايىدا

خودايە ئىشى خۇت

بەشارو ۋلاتان

بەدرندەۋ دەيناسوران

مەسپىرە

خۇت دابەزە

بۇ لەسەركىرەنەۋەى قوربانى

بۇ دەمشكاندى زۇردار

بۇ دەرھىنانەۋەى كىلگە

لەناۋ بىستانى لوغمدى

بۇ شىلاندىنەۋەۋ تۆپەلكىرەنەۋەى

قورپى ناۋ سكى دايك

خۇت دابەزە

بۇ سەرلەنئۆ دابەشكردنەوہى

ئاو و ئاگرو خويى بەسەر قارەكاندا

بۇ دوبارە شاردنەوہى دەستى خۆت

لەژىر گۆرەوى و كلاوى فەقىياندا

بۇ گۆپىنى پلانى خۆت

لەھەلدانى زەويدا بۇ ناو گۆل

خۆت دابەزە

بۇ ديارىكردنى چارەنوسى گەردون

بۇ جيكرنەوہى ولاتى ئىمە

لەسەر پشتى خۆت

بۇ راخستن و رەنگردنەوہى كاتى ئىمە بەسەر ئاوەوہ

خودايە خۆت وەرە خوارەوہ

بۇ راھىنانەوہى بەرخە ترساوەكانت

لەسەر دوبارە پيگرتنەوہو

باعە باع و

خۆتەماشاكردن لە T.V دا

خۆت وەرە خوارەوہ

بۇ بەسەر كركردنەوہو دلدانەوہى (شەرەفنامە)

بەسەر وگوياكى خويىناوييەوہ

لەپرفەى خەستەخانەدا

بۇ چەپكردنەوہو ريخستنەوہى

خوشك و برا ورديله كان له ئىنجانەدا

بۇ دەرھىنانەوہى نوزہ

لہناو ئابلۇقہى ئاگردا

بۇ دەستدانہ بالى چاۋ

لہژىر بارى قورسى فرمىسكدا

خودايہ خۇت وەرہ خوارہوہ

بۇ بىياتنانہوہى مالى خۇت

بەتەنىشتى مالمانہوہ

بۇ شەتلىكردنہوہى گويچكەمان لەخاكدا

بەتەنىشتى گويچكەى بنەچەى خۇتہوہ

۶۸

پىۋىستە مردن بكرى بەھەزار پارچەوہ

ھەر پارچەيەى بخريته ھەزار گۆرہوہ

ھەر گۆرہى بخريته ھەزار تاريكييہوہ

پىۋىستە تاريكى بكرى بەھەزار پارچەوہ

ھەر پارچەيەى بكرى بەژىر ھەزار مردنہوہ

ھەر مردنہى بخريته ھەزار گۆرہوہ

پىۋىستە شارى من لەتاريكى و مردن بپاريزرى

شارى من پىۋىستە ھەتا ھەتايە ھەبى

دەترسم شارى من تا سەردەمىك ھەبى

دوایی نغزۆ ببی

دهترسم شاری من له چاره‌ی نه‌نوسرابی هه‌تا هه‌تایه هه‌بی

ئاخ شاری من

من له‌زهینی خۆمدا تۆم کردوه به‌هه‌زار پارچه‌وه

هه‌ر پارچه‌یه‌تم له‌هه‌زار که‌له‌به‌ری چاومدا شار‌دۆته‌وه

که‌چی هه‌ر نیگه‌رانی تۆم

دهترسم بمرم و

نه‌بویم به‌قوربان‌ت

دهترسم بمرم و

نه‌بویم به‌گۆری هه‌مو ئه‌و مردن و تاریکیانه‌ی که‌ بۆ تۆ ده‌بارن

دهترسم بمرم و

ته‌مه‌نی درێژم بۆ تۆ به‌جی نه‌هه‌شتی

٦٩

ده‌سته‌ونزا شیعرى زۆرم خوینده‌وه

شیعرى زۆرم نوسی

ئاخرى

له‌پادا‌شتى ئه‌و عیباده‌ته‌ زۆره‌دا

خوا دایکمی بۆ ناردمه‌وه

به‌کوێرایى چاوى گله‌وه

که‌ سه‌له‌ه‌ای سه‌ل له‌په‌شت مردنه‌وه لى شار‌دبومه‌وه

به‌لام ئیستا که‌سه‌مان ئه‌و بانگناکه‌ین : مینا

بەلكو بانگىدەكەين : ئادو

ئەو مردوۋە گەپراۋەيە

لەدوای مردىكى زۆرۈ

دەقگرتنىكى زۆر بەپراکشانى ناو قەبرەۋە

تازە بەتازە كەۋتۆتەۋە سەرىپى

۷۰

دەپەرمە سەر پىشتى گویدرىژى ئاوسىخەونىك

ملى ئۆتۆبانەكەى سەركارىز دەگرمەبەر

سبەينى زو لەگەل دەركەۋتنى يەكەم مىرولە سورە

لەدەۋرى سەرشىعرانەكەى لای مالمان (سەرشىعرانى سەيوان)

لەگەل خۇلكردنهۋەى شىعرههلكەنە شەۋنەبوپرەكەى دراوسىمان

بۇ لای شوشەۋ پاچەكەى لەسەرشىعران

لەگەل خۇلكردنهۋەى ئەۋ

بۇ لای گۆرانىيەكى كزى تازە ھەلكەنراۋ

كە خۇيشى نازانى نىسىبى كىي تىدەكەۋى :

خۇى يان گویدرىژسۋارىكى گلاۋ لەئۆتۆبانى سەركارىز ،

لەگەل يەكەم جىرەۋ

يەكەم خۇترشكردى دەركاى مالە

كەم دلەكەم ،

دەپەرمە سەر كۆلى گویدرىژى ئاوسىخەونىك

چاۋ لەمىترۆكەى سەركارىز دەنوقىنم

دادەگەرېم بەرەو نەرمایى خەيال

بەرەو ئۆفیسى کارەكەم

لەسەر جادەى سەرەككى دىل

۷۱

كرمىكى دلخۇش

لەبەھەشت بەبنارى گۆيژەو

لەژىر ئۇقيانوسىك ئاسمانى ھىشتا تەردا

بەلام دلخۇشىم ناگاتە دلخۇشىي كوترىك

لەپۆلە كۆترەكەى پشت سەرم

۷۲

دوچار كە وەختى ھات

شويىنىكى بەرزى خۇش دەنىمەو

بەدزىي بىچوۋەكانمەو خورجىنەى خۇم دەدەم بەكۆلماو

وردە وردە بۆى ھەلدەكشىم

لەوئ ھىواش ھىواش دەستدەكەم بەمردن

پىويستە غەزىتى بىچوۋەكانم نەدەم

بۆ مردن

سەلتە زەلامانە

لادەمە كەنارى

جياوازی نه بوايه له ناوانانی نیرو میدا

هه مومان ناومان

دایک بوايه

رۆژی دئ

وهكو بۆكسبازيكي پورتشكاوي ناو حه له به

پشتبهستو به دهستی حه كه م

دهستی شلی دۆران پيشان دهدهم

ئيعتيراف ده كه م دهره قهت نايه م له مه زياتر

به پيوه له حه له به دا بمينمه وه

رۆژی دئ

ئاويينه ی پاسه كه ده خه مه ژير ركيفی چاومه وه

به جوله ی برو شوفيره كه ی حالی ده كه م دابه زين هه يه

يان به تۆنيكي شاعيرانه بانگيده كه م:

خودا .. خودا .. خودای باش .. دابه زين هه يه

من گه يستم .. نهء من هيشتا نه گه يشتوم

به لām ته حه مولم نه ماوه له پاسه كه تدا بمينمه وه

رۆژی دئ

كاتی ياريم مابئ و نه مابئ

بەترسنۆكم بزانن يان نەء

لەحەلەبە دېمە خوارەوہ ياريگا چۆل دەكەم

رۆژى دى

گەيشتبم و نەگەيشتبم

شويئەكە بۆ راوہستان شياوبى يان نەء

شوقير رازى بى و رازى نەبى

پاسەكەى پى رادەگرم دادەبەزم

رۆژى دى

پيش ئەوہى سايق خەوى ليكەوى و پاسەكەى وەرگەرى

من دابەزىوم

پيش ئەوہى ياريچيەكى شيت

خۆم و حەكەمى ياريەكە بنيتەژير

من حەلەبەم جيھيشتوہ

پيش ئەوہى ئيوہ

پيكيبن لەسەر ديارىكردى مرگەوت بۆ پرسەكەم

من سواربوم بۆ سەر مانگ

بۆ سەر داىك

بۆ سەر باوك

بۆ سەر تەبا و ئايدا

پيش ئەوہى مردن لەبازاردا قاتيبى

من مردنى خۆم بەنرخيكي ھەرزان كړيوہ ناومەتە ژير سەرم

پيش ئەوہى كەسيتەر بەرلەخۆم

فرياكەوى ئەنجامى ياريەكە راگەيەنى

رايدەگەيەنم:

يارىي كۆتايىم لەھەموان بردۆتەوہ

۷۵

چىيان لىبكەم

ئەم دو قۆلە نائاشنايەي

سالەھايە بەملاولامدا شۆرپونەتەوہو ھىچ نالىن

سالەھايە بەھيواین رۆژى پىكەوہ دانىشىن و دانەنىشتىن

ئاخر چى بکەم لەم (فاتىح) ە قرىجاوہى ناو دەمم

ئەم (فاتىح) ە لەگۆچوہى كە رۆژىك بو بەردى دەھىنايە چەپلە

۷۶

پىشبينى دەكەم

كاتى ئەوہم ھاتبى بگەمەوہ بەخۆم و

بۆ پايەدارىك بنوسم : ئامانەتتى ئىوہو بەچكەكانم

۷۷

لەدوای ھەردو مەزھەبى سوننەو شىعە

كوردەكان سىيەم گەورەترىن مەزھەبى ئىسلامىيان دامەزرااند

سەدەھا سائە كوردەكان

دواى ئەم مەزھەبى سىيەمە كەوتون و

لەسائپوژى فاجىعەى ئەنفالدا مەراسىمى دىنى رىكدەخەن

دەپژىنە سەر جادە

ھەر بەپى لەبەر مائى خويانەوہ تا بىابان

ملى رى دەگرن

بانگ دەكەن (ھەركەسە بانگى ناويك دەكا)

كوردەكان بپروايان واىە

لەپوژى حەشردا

لەسەحرايەكى كاكى بەكاكيدا

ئەنفالکراوہکانيان پەيدا دەبنەوہ

سەدەھا سائە كوردەكان دواى ئەم مەزھەبى سىيەمە كەوتون و

بەئومىدى روژى حەشرى يەكجارەكى

بەئومىدى پەيدا بونەوہى سەدو ھەشتاو دو ھەزار ئىمام

مەراسىمى دىنى رىكدەخەن

من كوردم

شوينكەوتوى مەزھەبى سىيەمى ئىسلامم

مەجبورم لەمەراسىمە دىنيەكانى ئەنفالدا بەشدارى بكەم و

ھاوارى ئىمامى بكەم

مەجبورم ھاوارى ئەو كچانە بكەم كە بەخۆم ئەنفالم كردون

وہلامی ئەو کچانہ بەمەوہ کە ئەنفالیان کردوم
بەلام خوازیری پەیدابونەوہی هیچ کامیان نیم
هیچ کامیشیان قەت من پەیدا ناکەنەوہ
وەرە ئەنفالمکە حەلوا گیان
هیشتا بەبەر مەوہ ماوہ ئەنفال بکریم
وەرە ئەنفالمکە
مەترسە لەپەیدابونەوہی کەس
من سەر بەبالی چەپی مەزەهەبی سییەمم
پروام بەپەیدابونەوہی ئیمام نییە

٧٨

ئاسنگەرێک سیپای دروستکرد
لەبازار کپیری بۆ پەیداکرد فرۆشتی
ئاسنگەرێک سیپای دروستکرد
لەبازار کپیری بۆ پەیدا نەبو نەیفروشت
ئاسنگەرێک سیپای دروستکرد
لەبازار کپیری بۆ پەیداکردو نەشیفرۆشت
ئاسنگەرێک سیپای نەبو
لەبازار کپیری پەیداکردو نەیبو بیفرۆشی
ئاسنگەرێک سیپای هەبو

ئاسنگەرئىك سىپاي نەبو

ئازىزم رۇژباش

من ھەر ئەمپۇ

پىنج شەش سال خەرىكى ئاسنگەرى و سىپا فروشى بوم

من لەدواى تۇ

تىكرا دە دوازده رۇژ زيام

دە دوازده تۇن ئاسن

۷۹

تۆپەكەى

.....

دیتەوہ

بەسەر كەمەى (ل) دا

تەتەلەمیرانە سەوزباوہكەم

بەخۇخشاندىن

دوانیوہ پروانىكى

سەر كلكى

رۇژئىكى كورت

ئەو ھەمو كات و شوینەى نیوان خۇى و خۇى

من و من

لەمشتە چكۆلهكانيا گرمۆله دهكا

لەسەر سك دیتەوه

بهژیر دهركادا دیتە ژورهوه

دهبینی

بامی و

باينجان و

كولهكهكانی هاورپی

پاسكیلهكهیان بردۆته كۆلان

باری ئەسپیکیان لیئاوه

بهسەر دیواری حهوشهدا هاتونهته ئەمدیو بردومیان

دلم نههاتوه بلیم :

وای پشتم

سوك تهپ بهنه سهرم

دیتەوه

كهوه ملبۆرهكههه

ههلقون ههلقون

پهتی دریژی حهرف لهقاچی ئالاوه

دهبینی

سكۆتهرهكهی براوته كۆلان

بهدهرزهن

پوش چهقیئراوته كلکی

دلم نه هاتوه بلىم :

ئەى ھاوار

پوشبە قنگەيەكى دامام من

بەرگەى ئەو ھەمو پوشپياچەقاندن و

خشانخشان و

كلكيپوه كردنه ناگرم

ديتەوہ

دەبينى

نەعلەکانى

لەپيى دەنگە برنجيى سپيکەلەدايە

دلم نه هاتوه بلىم :

بۇ پيى تۇ نابم سەلکەسەگ بۇ پيى تۇ زور شلم

ديتەوہ

قوخە توکنەکەم

دەبينى

تۆپەكەى براوہتەدەر ھەناسەى لەبەر براوہ

دلم نه هاتوه بلىم :

منالينە سوک

سييەکانم کەمھەوان بەرگە ناگرم

دەبينى

دەستيان گەيشتۆتە عەينەكى پشت بروى

په نجه رهي ماله كه ي

هر به ته وي ليه وه شكندويانه

دلم نه هاتوه بللم :

وای چاوم هاره ي کرد

ده بيني

خانوه كه ي

سهر موقولاتيكي گه وجانه ي داوه هه لنه ساوه ته وه

نه يانتوانيوه راستمكه نه وه له سه ره شان دامنين

سه لکه توره کان

مه تاره ي ئاوي ئه ويان ناوه به سه ره وه هه ليا نقوراندوه

نه مگوتوه :

مه كه ن قورم ساغينه

چوره برتان کردم تيام نه ما

ديته وه

ده بيني

مني شكاوم و چاك ناکريمه وه

ئه وه كه زور حه زي له جو كه ي نوکته يه

چيروكي شکانی منی کوپی

مني سکوته رو

پاسکيل و

و (psp)

دايك و باوكيم

لهسه ر ده رگای سه لاجه كه

بو كر دوته له وحه يه كي سه گسار

ته ماشاي ده كا پي كه نيني نايي

ده بي پي كه نني له بهر من

بو ئه وه ي ته ريق نه بهمه وه نه ليم :

به نو كته كه م پينه كه نني

خودايه وابي

ئه وكاته ي خله خل به سه ر كه مه ي (ل) دا ديته وه

ده بيني

توپه كه ي وها ته قيوه نه دور يته وه

پياوبي نه گريي

خودايه وابي

تو به توپه كه ي خوت

پاسيكت دابيتي سه رقالت كر ديي

تا توپه ته قيوه كه ي خوي به چال سپير دراوه

خودايه دواي توپه كه ي خوي

سه د دانه سالي ريك

له سه ر دو لاقى ساغ

ياري به توپه كه ي تو بكا

.....